

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2019 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2019 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2019. – 230 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеєва І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – к.е.н., доц.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом №2 від 01.10.2019 р.

досліджень.

Література

1. Крушельницька Т.А. Г.Є. Павлова Управлінський облік та його складові // Економіка АПК. 2009. № 20. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.agrosvit.info/pdf/20_2009/6.pdf.
2. Атамас П.Й. Управлінський облік: [навч. посіб.]. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 440 с.
3. Хорнгрен Ч.Т. Фостер Дж. Бухгалтерський облік: управлінський аспект [Текст]; пер. з англ.; під ред. Я.В. Соколова. М. : Фінанси та статистика, 2000. 416 с.
4. Нападовська Л.В. Управлінський облік. [Підруч. для студентів вищих навч. закладів]. К.: Книга, 2006. 544 с.
5. Добровський В.М., Гнилицька Л.В., Коршикова Р.С. Управлінський облік: [Навч. – метод. посіб. для самост. вивч. дисц.]. К.: КНЕУ, 2003. 235 с.
6. Семанюк В.З. Формування підсистеми стратегічного обліку в умовах ринкових відносин // Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. праць. Вип. 11(114) / наук. ред. І. Г. Манцуров. Київ, 2010. С. 59–64.

МЕНЕДЖМЕНТ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Корсікова Н.М., к.е.н, доцент, Череватий В.М., магістр
Одеська національна академія харчових технологій

Вступ. Як показали результати сьогорічної вступної компанії, серед найбільш затребуваних спеціальностей в сфері вищої освіти, як і раніше залишається напрямок "Менеджмент". Однак, господарники, управлінці і адміністратори все частіше скаржаться на те, що знайомство із загальною теорією менеджменту не допомагає їм вирішувати повсякденні проблеми. У той же час як теоретики, так і практики в один голос стверджують, що головна біда більшості фірм і фактична причина банкрутств лежить в низькому рівні менеджменту.

Результати. «Менеджмент помер. Маркетинг помер. Стратегія померла» [1]. Ця цитата керівника рекламного агентства Saatchi & Saatchi Кевіна Робертса з лекції «Креативне лідерство», яку він прочитав в центрі дизайну Artplay ще в 2012 році, стала широко саморепліциватися в соцмережах. Однак трактування цієї цитати не завжди коректне, а іноді й просто суперечить як безпосередньо думці, закладеній самим автором, так і реаліям сьогодення.

Сьогодні дійсно дуже популярною стала думка про необхідність попрощатися з класичними теоріями менеджменту і маркетингу. І тут думки провідних фахівців в сфері управління практично не розходяться. Про це заявляли в різний час автори численних публікацій [1,2,3,4,5].

Менеджмент як цілісна концепція «помер» десь на стику 80-х і 90-х років, коли серйозно змінилося конкурентне середовище. Єдиний універсальний

закон в менеджменті сьогодні - прагнути бути іншим. Переважна більшість рішень, яким 10-15 років, сьогодні взагалі не мають сенсу [2].

Сучасний діловий світ настільки складний, що спробувати досягнути його в рамках концепцій прошлого століття навряд чи можливо. У той же час, поява безлічі конкуруючих між собою підходів, шкіл, функціональних і галузевих напрямків - саме по собі є одним з багатьох парадоксів менеджменту [4].

Яка ж роль менеджменту в сучасному світі? Людство «винайшло» дві важливі речі для власного розвитку - це технологія і організація. На рубежі XIX-XX ст. в промисловому виробництві розвинених країн відбулися серйозні зрушення, обумовлені технологічним проривом і розвитком організації як соціального інституту.

Зміни умов виробництва зажадали настільки ж докорінної зміни управління виробництвом. Саме в цей історичний період набуває розвитку підприємництво як соціальний інститут, широкого розповсюдження набувають різні форми організацій, особливо в сфері виробництва; в професійному середовищі зайшла мова про менеджмент, як новий крок у суспільному розподілі праці.

Менеджмент виявився великою соціальною інновацією XX століття, яка стала джерелом прогресу. Завдяки спрямуванню людської енергії, ініціативи, інтелекту в потрібному напрямку організація досягає дивовижних результатів.

В процесі еволюції виробничих систем зокрема, і суспільства в цілому, змінювалися погляди на управління і використовувалися різні ідеї для підйому продуктивності праці, раціональності застосування яких була підтверджена практикою впродовж тривалого часу (таблиця 1).

Таблиця 1-Хронологія наукових підходів до управління

Роки	Наукові підходи
5 тис. років до н. е.	Шумери. Писемність, реєстрація фактів
3 тис років до н.е.	Стародавній Єгипет. Децентралізація в організації управління, письмові запити, використання рекомендацій «штабу»
I тис. років до н.е.	Китай. Визнання необхідності організації, планування, спеціалізації, керівництва і контролю, як специфічних взаємозалежних операцій
400 років до н.е. 284 рік до н.е.	Сократ. Формулювання принципу універсальності управління. Ксенофонт. Визнання управління як особливого виду мистецтва. Платон. Формулювання принципу спеціалізації. Диоклетіан. Делегування повноважень
1436 р.	Арсенал Венеції. Облік витрат виробництва. Чеки і баланси для контролю, присвоювання номерів при інвентаризації, використання методу конвеєра, контроль товарних запасів і собівартості
1767 р	Адам Сміт. Застосування принципу спеціалізації до промислових робітників, розрахунок оплати праці, потреби «економічної» людини
1810 р.	Роберт Оуэн. Узагальнення особистого досвіду управління, відповідальність за підготовку робітників, соціальна відповідальність бізнесу
1861 р	Карл Маркс. Дослідження генезису капіталу, процесу праці і збільшення вартості, робочого дня і його границь, кооперації, поділу праці, мануфактури, форм і систем заробітної плати й ін

Роки	Наукові підходи
1886 р.	Генрі Таун. Обґрунтування та концептуальні основи міста і ролі менеджменту в організації. Праця «Інженер як економіст»
1900—1911 рр.	Фредерік Тейлор. Розробив основи наукового менеджменту. Досліджував витрати робочого часу, увів подвійну систему оплати робіт, указав місце і роль менеджера у функціонуванні організації. Макс Вебер. Принципи раціональної бюрократії
1910 р.	Хьюго Манстерберг. Застосування принципів психології в практиці менеджменту
1916 р.	Анрі Файоль. Управління як особливий вид діяльності: технічна, комерційна, фінансова, забезпечення безпеки виробництва. Розробив принципи управління, від яких залежить успіх організації, указав на необхідність викладання менеджменту як спеціалізованого курсу
1927 - 1938 рр.	Елтон Мэйо. Соціологічна концепція групових устремлінь, перенесення центра уваги з виробничих задач на людину, школа людських відносин, мотиви людської діяльності. Мері П. Фоллет. Філософія менеджменту, заснована на індивідуальній мотивації, груповий підхід до вирішення проблем. Честер Бернард. Теорія організації, соціологічні аспекти менеджменту
1939— 1962 рр.	Канторович Л.В., Новожилов В. В., Кумпас Т., Данциг Дж., Струмилін С.Г. ін. Лінійне програмування, математичне моделювання, теорія ігор, застосування системи матеріальних балансів, методів побудови індексу продуктивності праці, нормативних моделей. Норберт Вінер йін. Упор на системний аналіз і теорію інформації
1950-1960 рр.	Друкер П.Ф. Загальний практичний менеджмент. Обґрунтував принципи теорії менеджменту з позицій практики управління бізнесом
1960 р.	Дуглас Мак-Грегор. Довів, що відношення менеджера до підлеглих істотно впливає на продуктивність їх роботи і клімат в організації. У теорії «Х» затверджував пріоритет контролюючого менеджера, у теорії «У» — принцип поділу відповідальності
1960 -1965 рр.	Бір С. Модель життєздатної організації. Кібернетичний підхід до менеджменту. Зараз розвивається із залученням теорії систем, науки про складність, аутопоєсиса, синергетики. Ігор Ансофф. Модель стратегічного планування
1972 р.	«Тойота», Японія. Виробнича система Тойоти (канбан, точно в час, автономізація виробництва.) TPS - Toyota Production System . Японія. TPM - Total Productive Maintenance. QFD - Quality function deployment, СФК – Структурування функції якості. Один з підходів до організації процесу планування, призначений для добування інформації про те, що насправді хоч споживачі перетворення того, що хоч споживач, внапрямки та дії, які змогли б розгорнутися по горизонталі від планування, через інженерні опрацювання до виробництва
1975 р.	Генрі Мінцберг. Аналіз організаційних структур від машинної бюрократії до «адхократії»
1980 р.	Фейгенбаум А., Демінг Э. TQM – Total Quality Management. Загальний менеджмент на основі якості, принципи викладені в стандарті ISO 9004:2000. «Motorola». Управління на основі модифікованих статистичних методів. Решке Х.,

Роки	Наукові підходи
	Шелле Х. Бірн Дж. (амер.), Шапіро В.Д (рос.). Поєднання орієнтації на споживача з залученістю персоналу привело до створення проектного стилю управління, при цьому як бізнеси, так і єрархічні рівні організації, і жорстка вертикальна єрархічна структура управління, що виникла на початку цього століття в результаті процесу поділу управлінської праці, змінюється гнучкою матричною (площинною) організацією
1981 р.	Г. Кунц і С. О'доннел. Дослідження системного і ситуаційного підходів до управлінських функцій
1985 р.	Р- Акофф. Стратегічне планування розвитку фірми, корпорації
1986—1990 рр.	Посилення уваги американських і японських менеджерів до організаційної культури. QMS – Quality Management Systems. Система менеджменту якості. Сенге П.М. Розробив принципи глибинних змін-організаційних реформ, входять до досягання змін цінностей, прагнень поведінки людей при одночасній зміні процесів, методів, стратегій і систем. Хаммер М., Чампи Дж (ам.) Ойхман Е.Г., Попов Э.В. (рос.). Реінжиніринг.
1990—2000 рр.	Нові підходи до визначення ролі технічної і технологічної бази сучасного виробництва і сфери послуг. Посилення уваги у всіх країнах до організаційної культури і демократизації управління. Бенчмаркінг. Навчання стає формою життя

[авторська розробка]

Але положення менеджменту минулого століття, які вже стали традиційними і підтвердили свою практичну ефективність, в умовах «зовнішніх» змін, втрачають, все далі, свою актуальність.

Узагальнюючі, можна визначити низьку найсуттєвіших рис, які визначають спрямованість змін в менеджменті на початку ХХІ століття (таблиця 2).

Таблиця 2-Основні положення традиційного і сучасного менеджменту

	<i>Положення традиційного менеджменту</i>	<i>Положення сучасного менеджменту</i>
<i>Основна увага менеджменту</i>	продуктивність, постійний контроль за ефективністю діяльності підприємства, координація всіх існуючих підрозділів	постійний пошук і освоєння нових ринків, формування цінностей окремих осіб, цілих організацій і суспільства
<i>Основне завдання менеджера</i>	формування добре налагодженої системи з чіткою єрархією і відповідними відносинами відповідальності.	надання переваги корпоративній погодженості - "горизонтальній" організації з відносною відповідальністю, що формує клімат довіри між працівниками різних рівнів управління, робити знання більш продуктивними
<i>Головна функція менеджера</i>	управління бізнесом. Бізнес є винятковою справою підприємця	підприємницька, інноваційна
<i>Соціальні обов'язки</i>	є стримуючими факторами й обмеженнями, покладеними на менеджмент	відповідальне ставлення будь-якої компанії до свого продукту або послуги, до споживачів, працівників, партнерів; активна соціальна позиція компанії, що полягає в

	<i>Положення традиційного менеджменту</i>	<i>Положення сучасного менеджменту</i>
		гармонійному співіснуванню, взаємодії та постійному діалозі із суспільством, участі у вирішенні найгостріших соціальних проблем - складова стратегія розвитку
<i>Найвище досягнення менеджменту</i>	зробив робітника продуктивним	забезпечення ефективної організації виробництва товарів і послуг з урахуванням потреб споживачів, забезпечення стабільного становища на ринку

[авторська розробка]

Однак, ключова зміна в системі менеджменту пов'язана з тим, що кадри стають важливіше бізнес-процесів, тобто саме особистісні зміни стають ключовим фактором успіху та ефективності сучасного менеджменту. Сучасні умови вимагають від керівника виробити послідовний і інтегрований підхід до розвитку як персональної, так і міжособистісної ефективності.

За думкою Кевіна Робертса, найважливіше, що у нас залишається після «смерті» менеджменту, маркетингу і стратегії - це емпатія [1].

Емпатія - це здатність щиро співпереживати іншій людині, його проблемам, його душевному стану. Емпатія викликає щире бажання допомогти. Емпатія - це те, що повинно стати новим драйвером економіки надіндустріальної епохи. Емпатія - це те, що повинно прийти на зміну маркетингу і рекламі в епоху, коли стратегія померла.

Висновки. У новому світі перемагають не владні лідери, а креативні. Саме на цій основі будується безліч нових концепцій менеджменту. З цього випливає: щоб бути ефективним в сучасному світі, бізнесу важливо володіти новими якостями і здібностями. Єдиний спосіб подолати труднощі, які виникають в усе більшому масштабі - це навчитися діяти в нових умовах, необхідно змінити себе. Паритетність відносин, а відповідно - пошук нових інструментів управління - ось ключ не тільки до виживання в сучасному світі, а й процвітання.

Для кожної епохи – свій менеджмент. Беріть на озброєння нові інструменти [5].

Література

1. Кевин Робертс «Менеджмент умер. Маркетинг умер. Стратегия умерла». Лекция. // <https://republic.ru/posts/l/821687>
2. Виханский О. Менеджмент мертв. Следующий — маркетинг // "Коммерсантъ Деньги". 2002.- №6.- стр. 41
3. Ричард Фарсон «Менеджмент абсурда».:Софія, — 2006, 192 с.
4. Фаткин Л. Утопии, мифы та иллюзии менеджменту // Проблемы теории і практики управління. - 2001. - N5. - С. 92-96)
5. Романов И. Менеджмент военного времени //Управление компанией.- 2009. <https://www.ippnou.ru/article.php?idarticle=005722>

17.	CONCEPT AND CLASSIFICATION OF NON-CURRENT ASSETS: THEORETICAL ASPECT	46
	Stupnytska T., Ph.D., Associate Professor, Volodina O., Assistant, Pryimak V., Master, Vozniuk L. Master, ONAFT, Odessa	
18.	ПЕРЕДУМОВИ ТА СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	49
	Маркова Т. Д., к.е.н., доцент, Мостицька С. І., магістрант, Маленко В. В., магістрант, Онищук А. М., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
19.	МЕТОДИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ, ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	52
	Купріна Н. М., к.е.н., доцент, Гурмач Т. Б., магістрант, Коршунов О. С., магістрант, Мігун Л. В., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
20.	УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	54
	Купріна Н. М., к.е.н., доцент, Власой А. В., магістрант, Краєва А. О., магістрант, Романова В.Ю., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
21.	МЕНЕДЖМЕНТ В СУЧАСНОМУ СВІТІ	56
	Корсікова Н.М., к.е.н., доцент, Череватий В.М., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
22.	СУЧАСНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВАЧІВ	61
	Брайко М. Г., ст. викладач, Голубьонкова О. О., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
23.	СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ	62
	Корсікова Н. М., к.е.н., доцент, Поросюк І. А., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
24.	НАУКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ	64
	Корсікова Н. М., к.е.н., доцент, Туренко Я. О., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
25.	ПЕРЕДУМОВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВИХ ХОЛДІНГІВ УКРАЇНИ	66
	Дідух С. М., к.е.н., доцент, докторант, ОНАХТ, м. Одеса	
26.	КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ (СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ)	68
	Кулаковська Т. А., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
27.	ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ РИБОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ	70
	Самофатова В. А., д.е.н., професор, Ганусовський В. О., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
28.	РИНОК ЗЕМЛІ: СТАН, ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ.НОВИЙ ЗАКОНОПРОЕКТ	73
	Татарик Е. П., асистент, ОНАХТ, м. Одеса	
29.	СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ ХЛІБА І ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ	75
	Лобоцька Л. Л., к.т.н., доцент, Аун В. М., магістрант, Якубовська Ю. С., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
30.	РОЛЬ ОБ'ЄКТИВНИХ ЗАКОНІВ РОЗВИТКУ В ОРГАНІЗАЦІЙНОМУ ПРОЕКТУВАННІ	78
	Фрум О. Л., к.е.н., ст. викладач, Магденко С. О., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	
31.	ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	79
	Антонюк П. О., к.е.н., с.н.с., Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Антонюк О. П., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
32.	ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АПК УКРАЇНИ	83
	Басюркіна Н.Й., д.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15-16 жовтня 2019 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА

ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових
технологій протоколом № 2 від 01.10.2019 р.

Підписано до друку 01.10.2019. Формат 60x84/16.
Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 13,15.
Тираж 500 екземплярів.

Видавництво «Друк Південь»
Тел.: 0972122975